

Tema dan Isu Penyelidikan Mengenai Gejala Sosial pada Dekad Pertama Abad 21 di Malaysia

Themes and Issues in Research on Social Problems in the First Decade of the 21st Century in Malaysia

AZLINA ABDULLAH

ABSTRAK

Malaysia sedang mengorak langkah menjadi sebuah negara maju menjelang 2020. Seiring dengan pembangunan dan kemajuan tersebut, muncul pelbagai persoalan dalam masyarakat yang menuntut para sarjana, pemikir dan pembuat dasar untuk mencari jalan penyelesaian yang bijak lagi berkesan. Peningkatan kejadian jenayah dan pelbagai bentuk gejala sosial lain seperti pembunuhan, rompakan, rogol, keganasan rumahtangga, penagihan dadah, ragut, seks di luar nikah, dan pornografi internet telah menimbulkan kebimbangan dalam kalangan anggota masyarakat, pelancong dan pelabur asing terhadap tahap keselamatan yang sedia ada. Banyak kajian tentang gejala sosial telah dijalankan oleh ramai pengkaji. Dalam tempoh sejak awal tahun 2000 sehingga sekarang, terdapat kira-kira 150 buah kajian tentang pelbagai gejala sosial. Jumlah terbanyak terdiri daripada kajian yang bersifat asas ataupun gunaan serta penyelidikan tesis Sarjana dan PhD, manakala kajian rundingan yang khusus untuk memberi input kepada pengubalan dasar negara amat sedikit sekali. Isu-isu yang dianalisis dalam penyelidikan itu pula lebih tertumpu kepada statistik dan jenis-jenis jenayah serta masalah sosial yang 'populer' seperti sumbang mahram, salah laku pelajar sekolah, 'mat rempit', dan pornografi internet. Kajian tentang jenayah berat seperti pembunuhan, rompakan bersenjata dan jenayah bersindiket yang memberi impak besar kepada keselamatan dan kesejahteraan masyarakat adalah amat kurang. Justeru, kajian baru khususnya kajian yang boleh memberi input langsung kepada dasar negara perlu diberikan keutamaan dalam dasar pembangunan sosial negara. Penyelidikan dan pembangunan khususnya dalam bidang sains sosial dan kemanusiaan diharap dapat menyumbang kepada korpus ilmu, dan untuk tujuan advokasi sosial bagi membantu pengubalan dasar negara demi kesejahteraan masyarakat.

Kata kunci: Jenayah, gejala sosial, penyelidikan, dasar pembangunan sosial, Malaysia

ABSTRACT

Malaysia is striving to become a developed nation by 2020. However, such development and progress have also brought about many problems in society that require the scholars, thinkers and policy makers to seek ways to effectively address them. The increase in crimes and other social problems such as murder, robbery, rape, domestic violence, drug addiction, snatching, extra-marital sex, and internet pornography, have caused grave concern regarding security among members of society, foreign tourists and investors. Researchers have conducted many studies on these social problems. In fact for the period since the beginning of this decade, about 150 studies have been conducted on social problems. Most of the studies consisted of basic or applied research and studies for the fulfillment of the Masters and PhD theses, while consultancy research for policy input were very few. In terms of issues analysed, these studies focused more on statistics and types of crimes, as well as on common social problems such as incest, misdemeanour among school students, illegal racing, and internet pornography. Studies on serious crimes such as murder, armed robbery and syndicated crimes that would have serious impact on security and welfare of society are extremely few. Given such a situation, new studies especially those that could provide input to policy should be given priority in the country's social development policy. Research and development especially in the field of social sciences and humanities should contribute to the corpus of knowledge, but equally important is public advocacy to help policy formulation for the well-being of the country and society.

Keywords: Crimes, social problems, research, social development policy, Malaysia

PENGENALAN

Pengalaman perindustrian dan pemodenan di Eropah sejak abad ke-18 menunjukkan bahawa terdapat pelbagai persoalan masyarakat yang perlu ditanggapi dan

ditangani. Fenomena ini juga terdapat di negara-negara yang sedang membangun dan pesat mengindustri seperti Malaysia. Justeru itu, sebagai sebuah negara yang pesat membangun, Malaysia seharusnya mengambil iktibar daripada pengalaman kejayaan dan kegagalan negara-

negara maju generasi terdahulu, iaitu negara-negara Barat. Sejarah pembangunan negara-negara maju menunjukkan bahawa semakin meningkatnya proses pemodenan dan perindustrian dengan kebangkitan kapitalisme melalui Revolusi Industri dan Revolusi Sains, maka semakin banyak pula persoalan masyarakat yang timbul.

Beberapa masalah sosial di Malaysia seringkali dikaitkan dengan proses pembangunan dan transformasi sosial yang mendadak. Proses perbandaran dan perindustrian yang berlaku sejak kemerdekaan khususnya selepas pelaksanaan Dasar Ekonomi Baru bukan sahaja telah merencanakan proses pembangunan negara, tetapi turut mengakibatkan berlakunya krisis nilai dan keterasingan sosial di kalangan sesetengah golongan masyarakat khususnya remaja dan golongan muda. Hal ini disebabkan pelbagai faktor seperti status sosioekonomi yang secara relatif rendah selain ketidakupayaan sesetengah anggota masyarakat itu untuk memenuhi tuntutan umum masyarakat berhubung status, kejayaan, pekerjaan yang baik dan pemilikan barang konsumer (Rokiah 2000a). Justeru itu, hampir setiap hari masyarakat didedahkan dengan bermacam-macam laporan media tentang pelbagai masalah sosial khususnya jenayah seperti pembunuhan, rompakan, rogol dan jenayah lain. Pada masa yang sama terdapat juga masalah lain seperti penagihan dadah, ragut, pecah rumah, sumbang mahram, keganasan rumahtangga termasuk penderaan seksual ke atas ahli keluarga, pemujaan syaitan, kejadian amuk, perlumbaan haram atau mat rempit, seks luar nikah, dan salah laku pelajar. Akibat daripada perkembangan ini, dalam kalangan anggota masyarakat terdapat situasi yang dicirikan oleh kebimbangan tentang keselamatan negara. Bahkan, sesetengah pelancong dan ahli perniagaan asing turut menjadi mangsa jenayah khususnya ragut, kecurian dan rompakan. Banyak keluhan dan kritikan diajukan kepada pihak berkuasa khususnya pasukan polis agar meningkatkan lagi kawalan dan keselamatan negara. Gejala-gejala ini, sekiranya tidak dapat dikawal dengan baik, boleh menggugat keamanan dan kesejahteraan masyarakat, menjejaskan perpaduan bangsa dan membantutkan perkembangan ekonomi, politik dan sosial negara. Bahkan, usaha kerajaan untuk menarik pelaburan asing juga boleh terjejas akibat daripada perkembangan ini.

Berlatarbelakangkan perkembangan di atas, makalah ini membincangkan kajian-kajian yang bertemakan gejala sosial di Malaysia, mengenalpasti halatuju kajian-kajian itu serta lompong-lompong dalam kajian berkenaan gejala sosial. Skopnya terhad kepada penyelidikan yang telah dijalankan meliputi lima tahun, iaitu sejak 2001 hinggalah 2005, termasuk beberapa kajian yang dijalankan setakat tahun 2008 dan telah diterbitkan sebagai prosiding seminar dan bab dalam buku. Makalah ini terbahagi kepada empat bahagian, iaitu bahagian pertama membincangkan tentang kemunculan pelbagai jenis dan bentuk gejala sosial dalam masyarakat yang dikatakan kesan balas daripada transformasi besar-besaran dalam masyarakat.

Perbincangan mengenainya dimulakan dengan membawa sorotan kepada konsep yang diperkenalkan oleh Emile Durkheim iaitu *mechanical solidarity*, *organic solidarity* dan *anomie* dalam menerangkan apa yang berlaku dalam masyarakat pra-perindustrian di Eropah pada abad ke-18, dan kemudiannya konsep *goal* dan *means* yang dikembangkan oleh Robert K. Merton.

Bahagian kedua pula akan tertumpu kepada transformasi masyarakat Malaysia dalam tempoh lima dekad khususnya pembangunan dan kemajuan ekonomi hasil daripada pelaksanaan Dasar Ekonomi Baru dan kepesatan sektor perindustrian. Bersama-sama pembangunan itu terjelma pelbagai macam gejala sosial yang turut berubah-ubah mengikut perubahan masyarakat Malaysia. Salah satu ciri penting transformasi masyarakat Malaysia adalah berkait rapat dengan struktur sosial, hubungan sosial dan institusi. Lebih 50 tahun lamanya, masyarakat Malaysia telah berubah daripada masyarakat desa kepada masyarakat bandar dengan dua pertiga daripada penduduk mendiami kawasan bandar.

Bahagian ketiga pula mengetengahkan maklumat penyelidikan tentang gejala sosial yang telah dijalankan di Malaysia dalam tempoh lima tahun (2001-2005) serta beberapa kajian yang dijalankan selepas 2005 sehingga tahun 2008. Dalam bahagian ini, penulis akan membuat satu tinjauan menyeluruh dan menganalisis kajian-kajian gejala sosial yang pernah dijalankan dengan melihat kepada bilangan kajian, jenis kajian yang berbentuk asas atau gunaan, rundingan serta kajian tesis (PhD atau Sarjana), jumlah dana dan pembiayaan penyelidikan, output kajian dan siapa yang akan memanfaatkan penyelidikan tersebut. Analisis diteruskan dengan mengenalpasti lompong-lompong dalam kajian gejala sosial sekaligus meneliti perkara yang tidak pernah dikaji lagi. Analisis dalam makalah ini akan menggunakan data primer daripada kajian yang telah penulis jalankan bersama ketua penyelidik Abdul Rahman Embong dan Nor Hayati Sa'at, iaitu kajian 'Inventori Penyelidikan Pembangunan Sosial di Malaysia, 2001-2005'. Selain menggunakan data primer kajian empirikal tersebut, penulis juga akan memaparkan kajian-kajian tentang gejala sosial yang telah dijalankan dan hasilnya pula diterbitkan sebagai artikel jurnal dan bab dalam buku oleh beberapa orang penyelidik.

TRANSFORMASI MASYARAKAT MALAYSIA DAN KEMUNCULAN PELBAGAI GEJALA SOSIAL

Ahli sosiologi Perancis, Emile Durkheim, menerangkan tentang keadaan yang dipanggil *anomie*, iaitu kekacauan norma yang berlaku dalam masyarakat di Eropah yang mengalami proses pemodenan dan perindustrian akibat kebangkitan kapitalisme mulai Zaman Pencerahan (Enlightenment) pada abad ke-17, disusuli dengan Revolusi Industri dan Revolusi Sains pada abad ke-18 dan ke-19. Menurut Durkheim, masyarakat pra-perindustrian yang telahpun mempunyai norma-norma

sosial tersendiri yang mengikat anggota masyarakatnya tidak dapat mengawal individu dalam masyarakat apabila masyarakat industri muncul. Dalam bukunya bertajuk *Suicide* (1951), Durkheim menyatakan bahawa runtuhnya ikatan moral, aturan, budaya, dan undang-undang adalah berpunca daripada transformasi sosial yang mendadak dalam masyarakat. Justeru, masyarakat terpaksa membentuk kawalan sendiri kerana norma baru belum sempat atau dapat berkembang dengan kukuh. Kesan balas daripadanya ialah kekacauan dan ketidakseragaman antara keadaan masyarakat dan peluang individu untuk membangun, mencapai kepuasan, dan menikmati daya pengeluaran di dalam masyarakat (Shoemaker 1990:99). Keadaan *anomie* ini menghasilkan ketegangan dalam kalangan individu kerana persekitaran sosial yang mengundang konflik, ketegangan, kekeliruan, atau kehendak yang mustahil untuk dipenuhi (Nettler 1984:206). Justeru, akibat pelbagai keadaan tersebut maka muncul pelbagai jenis jenayah dan perilaku devian dalam masyarakat.

Selepas Durkheim, Robert K. Merton (1937) pula telah mengembangkan teori *anomie* ini dengan menekankan 'percanggahan' antara definisi *goals* (matlamat) menurut kehendak sosial masyarakat dengan *means* (cara atau kaedah) untuk mencapai matlamat tersebut. Merton menekankan bahawa kekayaan dan kemewahan adalah matlamat utama anggota masyarakat, khususnya bagi kelompok minoriti dan miskin dalam masyarakat industri. Apa yang diinginkan dan dicapai oleh anggota masyarakat adalah berkisar mendapatkan wang, kedudukan, status, mendapatkan barang konsumer dan banyak lagi. Menurut Merton, tidak semua anggota masyarakat mendapat peluang yang saksama untuk memperoleh dan mencapai matlamat tersebut dengan cara yang sah dan diterima oleh anggota masyarakat lain. Hal ini kerana peluang yang ada tidak tersebar secara saksama dalam masyarakat dan akhirnya mewujudkan ketegangan (*strains*) apabila sesetengah individu dalam masyarakat terlibat dalam tindakan yang non-konformis lebih daripada yang konformis demi memenuhi tuntutan dan keperluan dalam masyarakat (Merton 1937:672). Merton menolak bahawa seseorang individu hanya memilih dan menggunakan satu cara sahaja dalam mengadaptasikan diri dengan tuntutan masyarakat yang mengalami transformasi. Individu itu bukan sahaja boleh akur dan menerima kedua-dua matlamat (*goals*) dan cara (*means*) yang sah. Malah mereka boleh juga menjadi inovator, yakni pencipta sesuatu yang baru dengan menerima tuntutan masyarakat, tetapi hanya dengan cara bertindak secara devian bagi mencapai matlamat tersebut. Seseorang individu itu juga mungkin sahaja boleh menyerah kalah atau mengundurkan diri dengan menolak untuk memenuhi matlamat dan cara tersebut, tetapi pada akhirnya nanti individu tersebut pasti akan memberontak dan menentang dengan menggantikan maksud kejayaan menurut kacamata mereka dan mencipta maksud yang berbeza kepada cara untuk mencapai matlamat tersebut (Ritzer & Goodman 2003:82).

Kupasan tentang teori *anomie* ini digunakan dalam masyarakat Barat bagi memahami norma-norma dan nilai masyarakat industri yang mengalami transformasi sosial besar-besaran kesan daripada Revolusi Industri dan Revolusi Sains. Seperti telah terbukti dalam sejarah sains sosial, dalam latar belakang sejarah Eropah Barat inilah maka lahir tokoh-tokoh pemikir sosial yang mencetuskan perdebatan dan penulisan yang prolifik, yang mengupas persoalan-persoalan kemasyarakatan demi memahami serta mencari penyelesaian terhadap masalah-masalah yang timbul. Dengan demikian lahir dan berkembanglah sains sosial dan kemanusiaan seperti ilmu falsafah, ekonomi, politik, sosiologi, psikologi, pendidikan dan lain-lain di Eropah untuk menganalisis masalah-masalah tersebut dan mencari jalan keluar (Abdul Rahman 2006).

Sebagai sebuah negara bekas tanah jajahan dan pesat mengindustri, Malaysia perlu mengorak langkah besar dan melakukan lompatan agar tidak ketinggalan seperti ditunjukkan oleh beberapa pengkaji seperti Abdul Rahman Embong (2006:112-113). Justeru, apa yang Eropah lakukan dalam kira-kira dua abad, Malaysia cuba melakukannya dalam beberapa dekad sahaja selepas merdeka melalui proses perindustrian, pambandaran dan pemodenan. Pembangunan yang pesat berlaku, terutama selepas pelaksanaan Dasar Ekonomi Baru (DEB) telah merancakkan proses transformasi dalam masyarakat dalam pelbagai aspek ekonomi, politik dan sosial. Dalam tempoh lebih 50 tahun mencapai kemerdekaan, daripada merupakan sebuah negara pertanian kepada sebuah negara perindustrian yang pesat membangun kini, sudah tentu dalam tempoh masa yang singkat tersebut, pelbagai permasalahan dan persoalan masyarakat muncul dengan mendadak dan juga meluas. Masyarakat Malaysia yang dahulunya mengkhusus dalam bidang pertanian dan mendiami kawasan pedalaman telah berubah menjadi masyarakat perindustrian dengan sebahagian besar anggotanya mendiami kawasan bandar. Justeru, sudah tentu berlaku konflik antara norma lama dan norma baru kerana perubahan tingkah laku yang sangat cepat dalam masyarakat telah menyebabkan nilai dan norma baru tidak dapat bertapak, sedangkan nilai dan norma lama masyarakat tidak dapat mengawal atau menghalang perubahan yang berlaku. Semua ini menuntut para sarjana, pemikir dan pembuat dasar negara memikirkan dan menelitinya dengan mendalam dan mencari jalan penyelesaian untuk menanganinya dengan bijak dan berkesan. Justeru, banyak penyelidikan tentang masalah-masalah sosial yang muncul dalam masyarakat telah dijalankan oleh para pengkaji demi mencari jawapan dan penyelesaian kepada persoalan yang timbul, di samping untuk menyumbang kepada korpus ilmu.

Salah satu keperluan yang amat penting untuk menjadi negara maju yang seimbang sifatnya ialah Malaysia perlu meningkatkan usaha penyelidikan dan pembangunannya (R&D). Adalah diperhatikan bahawa tumpuan utama dalam usaha R&D di Malaysia selama ini ialah dalam bidang sains dan teknologi, manakala penyelidikan dalam

bidang sains sosial dan kemanusiaan dianggap sebagai pelengkap sahaja. Namun, untuk mencapai pembangunan yang seimbang selaras dengan hasrat Wawasan 2020, penyelidikan dan pembangunan dalam bidang sains sosial dan kemanusiaan khususnya mengenai pembangunan sosial amat perlu diberikan keutamaan seganding dan setaraf dengan penyelidikan dan pembangunan dalam bidang sains dan teknologi (Abdul Rahman 2007).

PENYELIDIKAN BERTEMAKAN GEJALA SOSIAL DI MALAYSIA

Secara umum, kajian-kajian tentang gejala sosial yang telah dijalankan di kebanyakan universiti tempatan menunjukkan kepelbagaian tema yang agak menarik dan penting. Antaranya, termasuk jenis-jenis gejala sosial dan kesannya; salah laku dan masalah disiplin pelajar sekolah; pelaksanaan undang-undang berkaitan jenayah rogol; sumbang mahram dan seks luar nikah; kecelaruan gender; gejala hidu gam; perlumbaan haram yang dilakukan mat motor, jenayah juvana; pelacuran; pornografi internet; gejala buli dalam kalangan pelajar sekolah; penagihan dadah; penganiayaan dan pengabaian kanak-kanak; dan skim cepat kaya.

Secara keseluruhannya, dalam tempoh 2001-2005 terdapat 123 kajian mengenai pelbagai aspek gejala sosial yang berlaku di Malaysia telah dijalankan oleh pengkaji daripada pelbagai universiti tempatan. Daripada kesemua kajian ini, 62 (50.4 peratus) adalah kajian yang boleh dikategorikan sebagai asas dan gunaan, dan hanya satu (0.8 peratus) kajian rundingan. Manakala kajian tesis Sarjana dan PhD adalah sebanyak 60 (48.8 peratus) (Sarjana – 48 buah dan PhD – 12 buah). Dari segi dana pula, hanya kajian asas atau gunaan serta rundingan yang memperoleh dana daripada universiti dan sumber-sumber lain manakala kajian untuk tesis lazimnya tidak mempunyai pembiayaan rasmi, namun terdapat pembiayaan kecil berbentuk zambak yang diterima oleh sesetengah pelajar. Jumlah pembiayaan bagi kebanyakan kajian asas atau gunaan ialah dalam lingkungan RM25,000 dan ke bawah, iaitu sebanyak 35 (28.5 peratus) kajian. Manakala, sebanyak lapan kajian (6.5 peratus) mendapat pembiayaan antara RM25,001 hingga RM50,000, tujuh kajian (5.1 peratus) mendapat pembiayaan antara RM50,001 hingga RM100,000 dan hanya empat kajian yang mendapat pembiayaan antara RM100,001 hingga RM200,000.

Apabila dilihat dari segi sumbangan pelbagai kajian tentang gejala sosial yang dijalankan mengikut universiti, dalam tempoh lima tahun tersebut universiti penyelidikan mengatasi universiti-universiti lain dengan menyumbang sebanyak 67 (54.5 peratus) kajian, universiti komprehensif sebanyak 18 (14.6 peratus) kajian, dan universiti berfokus sebanyak 31 (25.2 peratus) kajian. Dapatan kajian juga menunjukkan tiada satu kajian pun mengenai gejala sosial yang dijalankan oleh institut pengajian tinggi swasta.

Lazimnya, semua penyelidikan sama ada penyelidikan asas atau gunaan mahupun rundingan akan menghantar satu laporan teknikal penyelidikan kepada institusi yang membiaya sesebuah penyelidikan. Daripada maklumat yang dikumpul didapati sebanyak 61 (49.6 peratus) kajian yang dijalankan telah dikemukakan dalam bentuk laporan teknikal dan sebahagiannya telah diterbitkan sama ada sebagai buku, bab dalam buku atau makalah jurnal. Dari segi siapa yang menjadi pemanfaat hasil penyelidikan pula, lazimnya penyelidikan yang dijalankan memberi manfaat kepada institusi yang mengeluarkan geran penyelidikan atau pembiaya kepada individu yang menjalankan penyelidikan, dan juga berkait rapat dengan tujuan penyelidikan dijalankan. Daripada 123 kajian gejala sosial yang dijalankan sebanyak 67 (54.5 peratus) kajian dimanfaatkan oleh pihak kerajaan, manakala 55 (44.7 peratus) kajian dimanfaatkan oleh pelajar dan hanya satu kajian sahaja yang dimanfaatkan oleh pihak swasta yang merupakan pembiaya bagi penyelidikan rundingan.

Seiring dengan kemajuan ekonomi dan proses perbandaran yang pesat, Malaysia berdepan dengan pelbagai jenis jenayah dan gejala delinkuensi yang boleh mengganggu-gugat keamanan dan kesejahteraan masyarakat. Banyak kajian yang dijalankan oleh ramai pengkaji tertumpu kepada jenis-jenis jenayah yang melibatkan orang muda (yakni remaja) dan dewasa, faktor-faktor yang mempengaruhi seseorang terlibat dalam jenayah, dan kesan-kesan daripadanya. Salah satu kajian yang telah dijalankan ialah yang berjudul 'Social Ill and Sexploitation of Women in Malaysia: Views of Women Political Leaders on Causes and Remedies' oleh Zeenath Kausar (2005) dari Universiti Islam Antarabangsa Malaysia (UIAM). Beliau mengkaji tentang jenis-jenis masalah sosial yang dilakukan atau melibatkan golongan wanita seperti rogol, gangguan seksual, seks luar nikah, penceraian, dan penagihan dadah. Zeenath telah mengumpul data statistik dan maklumat mengenainya, dan menyiasat sebab-musabab berlakunya masalah sosial tersebut. Selain itu, kajian Hasan Baharom et.al (2003) dari Universiti Teknologi MARA (UiTM) berjudul 'Kajian Jenayah Juvana di Pantai Timur' mengkaji tentang faktor-faktor yang menjadi punca keterlibatan remaja dalam pelbagai jenayah dan delinkuensi, dan mengenalpasti bilangan si pelaku yang melakukan kesalahan menurut jantina. Hasil kajian mendapati faktor keluarga, latar belakang pendidikan, pengaruh negatif rakan sebaya, media massa dan masyarakat menyumbang ke arah remaja melakukan jenayah dan delinkuensi. Namun, faktor umur, tempat tinggal dan latar belakang keluarga merupakan antara penyumbang utama kepada pelbagai masalah sosial dalam kalangan remaja.

Fenomena salah laku dan masalah disiplin dalam kalangan pelajar sekolah bukanlah satu isu baru. Bermula dengan kegiatan ponteng sekolah, pergaduhan, buli dan banyak lagi, kemudian munculnya pelbagai bentuk masalah disiplin lain yang lebih serius seperti rogol dan seks bebas, penyalahgunaan dadah, pengaruh alkohol,

dan bermacam lagi yang menuntut kawalan dan penyelesaian oleh keluarga, pihak sekolah dan juga kerajaan. Ini kerana kesan daripada penglibatan pelajar dalam pelbagai masalah disiplin ini pastinya memberi kesan negatif bukan sahaja kepada prestasi akademik pelajar tersebut tetapi turut menjadi halangan kepada hasrat kerajaan membentuk modal insan yang mempunyai jati diri unggul.

Kajian tentang masalah salah laku dalam kalangan pelajar sekolah menengah telah pun dijalankan oleh Rokiah Hj Ismail (2000a: 461-497) dari Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM) yang bertajuk 'Salah Laku di Kalangan Pelajar Sekolah Menengah: Pengalaman Bersama Keluarga, Rakan Sebaya dan Sekolah'. Kajian yang dijalankan ke atas 355 orang pelajar sekolah menengah di bandar ini menunjukkan bahawa secara umumnya penglibatan pelajar dalam salah laku berat seperti memeras ugut, mencuri, membuli dan berjudi adalah rendah, iaitu kurang dari 10 peratus. Kebanyakan pelajar hanya terlibat dalam salah laku ringan seperti ponteng kelas, merokok, datang lewat, menconteng meja dan dinding. Penemuan menarik dalam kajian ini ialah dari segi punca salah laku pelajar, faktor situasi khusus di sekolah sangat penting berbanding dengan peranan ibu bapa atau rakan sebaya. Para pelajar umumnya tidak menunjukkan sikap anti-sekolah, cuma beberapa keadaan tertentu di sekolah didapati mempengaruhi tingkah laku yang dianggap negatif, terutamanya suasana belajar yang membosankan, sikap dan peranan guru yang hanya berperanan sebagai penyampai maklumat, hubungan dengan guru yang lebih bersifat formal serta authoritarian, dan peraturan sekolah yang terlalu banyak dan ketat.

Rokiah Hj Ismail (2000b: 498-535) turut menjalankan kajian tentang delinkuensi dalam kalangan juvana lelaki dan perempuan di dua buah institusi pemulihan dengan menumpu kepada perbincangan mengenai faktor utama yang mempengaruhi tingkah laku devian. Melalui kajiannya yang bertajuk 'Delinkuensi di Kalangan Penghuni Institusi Pemulihan' didapati sebahagian besar penghuni terlibat dalam tingkah laku mencuri, menyamun, memeras ugut, bergaduh serta mencederakan orang lain, dan lari dari rumah. Antara faktor utama yang mempengaruhi delinkuensi dalam kalangan penghuni sebelum dimasukkan ke institusi pemulihan ialah pengaruh rakan, masalah dalam keluarga, keadaan ekonomi keluarga yang secara relatif rendah, kawalan sosial keluarga yang kurang berkesan, dan perilaku untuk menikmati kebebasan. Pengkaji telah menganjurkan dua pendekatan untuk menangani masalah ini iaitu pertama, pendekatan psikososial dan psikosomatik yang lebih cenderung kepada rawatan simptom, dan kedua, pendekatan menangani punca masalah yang bersifat struktural. Menurut Rokiah lagi, pendekatan rawatan simptom sahaja tanpa menangani punca struktural boleh menyebabkan pengulangan masalah yang sama oleh seseorang juvana selepas keluar daripada institusi pemulihan.

Terdapat satu lagi kajian yang tertumpu kepada institusi pemulihan yang memberi perlindungan dan pemulihan kepada pesalah juvana iaitu kajian yang dijalankan oleh Azlina Abdullah (2006) dari UKM bertajuk 'Hubungan Sosial Wanita dan Gadis di Institusi Pemulihan: Satu Kajian Kes di Taman Seri Puteri Rembau, Negeri Sembilan'. Kajian yang dijalankan meneliti proses interaksi seharian di antara penghuni dengan petugas dalam pelbagai aktiviti yang melibatkan hubungan fizikal, mental, emosional dan spiritual. Kajian yang dijalankan ke atas 55 orang responden mendapati wujudnya hubungan *pseudo-family* yang berasaskan elemen ganjaran. Melalui hubungan tersebut, penghuni dapat berkongsi pengalaman suka duka mengharungi kehidupan di institusi dan berkongsi barang keperluan dengan rakan-rakan penghuni yang lain. Jalinan hubungan yang baik dengan petugas pula membolehkan penghuni mendapat faedah perlindungan dan keselamatan daripada petugas. Selain itu, penghuni juga didapati cenderung memaparkan tingkah laku 'berpura-pura' sepanjang mengikuti program pemulihan terutama apabila di hadapan petugas bagi mengelak kemungkinan dihukum, seterusnya menjejaskan proses pemulihan yang mereka lalui. Kajian juga mendapati bahawa sebahagian besar penghuni bersikap optimis tentang peluang pekerjaan dan kehidupan selepas dibebaskan berbekalkan kemahiran dan pengalaman yang diperolehi sepanjang menjalani pemulihan di institusi.

Mengenai masalah disiplin pelajar sekolah pula, terdapat kajian yang dijalankan oleh Abdullah Seif Abdullah et.al (2001) dari UIAM bertajuk 'The Major Disciplinary Problems Among Secondary School Students'. Kajian ini meneliti beberapa masalah disiplin pelajar sekolah menengah yang boleh mengganggu perjalanan dan juga prestasi pendidikan di sekolah. Pemerhatian pengkaji dilakukan ke atas tingkah laku pelajar di dalam kelas, di persekitaran sekolah dan juga selepas waktu persekolahan. Selain kajian tentang masalah disiplin pelajar di sekolah, kajian tentang budaya menghidu gam turut dijalankan oleh Che Bakar Che Mat et.al (2004) dari UiTM berjudul 'Fenomena Hidu Gam di Kalangan Remaja Sekolah: Kajian Kes di Kawasan Persisiran Pantai Sarawak' yang mengkaji beberapa aspek tentang gejala menghidu gam seperti mengenalpasti faktor-faktor yang mendorong berlakunya masalah hidu gam, perkaitannya dengan penagihan dadah dan langkah-langkah bagi menangani masalah tersebut.

Kajian Md Shuaib Che Din (tanpa tarikh), Universiti Malaysia Sabah (UMS) berjudul 'Hubungan antara Pengalaman Dibuli, Hubungan Sosial dengan Depresi Di Kalangan Kanak-kanak, Remaja dan Dewasa: Satu Kajian Awal di Kota-Kinabalu, Sabah' pula meneliti hubungan antara pengalaman dibuli dan hubungan sosial dengan kemurungan, hubungan antara pengalaman dibuli dengan hubungan sosial. Selain itu, beliau juga mengkaji sejauhmana hubungan sosial dan bentuk fizikal seperti obesiti menyumbang kepada pengalaman dibuli dan kemurungan dalam kalangan responden yang dikaji.

Kajian tentang gejala buli dalam kalangan remaja turut dijalankan oleh Noran Fauziah Yaakub et.al (2004) dari Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI) berjudul 'Bullying Among National and National Type (Tamil and Chinese) Primary School Children with Reference to Perak'. Kajian beliau meneliti sejauh mana berlakunya insiden buli dan dibuli di sekolah-sekolah terpilih di Perak dengan membandingkan gejala buli mengikut jantina, kelas dan jenis sekolah. Dalam kajian tersebut, beliau turut menganggar dimensi konsep-kendiri dalam kalangan murid-murid sekolah rendah yang dikaji. Seramai 2,528 responden dari 29 sekolah rendah kebangsaan dan jenis kebangsaan terlibat dalam kajian. Hasil kajian beliau mendapati ramai murid yang terlibat dalam gejala buli psikologi (secara tidak langsung) berbanding buli fizikal, dan didapati murid lelaki lebih kerap melakukan buli dan kebanyakannya mereka adalah murid darjah enam.

Kebanyakan daripada kajian jenayah rogol didapati hanya membincangkan persoalan rogol dari aspek perundangan dan sistem keadilan jenayah rogol sahaja. Namun, terdapat satu kajian yang dilakukan oleh Teh Yik Koon (2000) dari Universiti Utara Malaysia (UUM) bertajuk 'Preventing the Crimes of Rape against Children' yang membincangkan program yang diperkenalkan kepada kanak-kanak untuk mencegah masalah rogol. Beliau turut membincangkan definisi jenayah rogol di Malaysia dan mengenalpasti sebab-sebab jenayah rogol berlaku khususnya dalam kalangan kanak-kanak, dan mengapa tindakan segera perlu diambil bagi mengatasi masalah ini. Kajian Mohammad Ismail Hj Yunus (2006) dari UIAM berjudul 'The Concept, Application and Development in Law Relating to Consent and Accountability in Sexual Crimes: A Comparative Legal Appraisal' mengkaji jenayah rogol dengan membuat perbandingan antara pelbagai isu perundangan berkenaan rogol. Kajian tersebut turut membincangkan dua konsep *against her will* dan *without her consent*. Satu lagi kajian yang dijalankan oleh Mohammad Ismail Hj Yunus (2005) dari UIAM bertajuk 'Constituent Physical Ingredients of Rape: A Proposal for Law Reform' meneliti elemen-elemen asas tentang *actus reus* rogol (Seksyen 375 Malaysian Penal Code), iaitu *sexual intercourse* (persetubuhan) oleh lelaki terhadap perempuan yang *does not consent* (tidak memberi izin) kepada perilaku tersebut. Manakala, satu kajian PhD oleh Sohaimi Daud (2004) dari Universiti Malaya (UM) berjudul 'Proses dan Prosedur Sistem Pengadilan Jenayah di Malaysia Terhadap Jenayah Rogol' telah mengkaji proses dan prosedur sistem pengadilan jenayah rogol di Malaysia. Menurut beliau, pemahaman menyeluruh berkenaan proses sistem keadilan jenayah di Malaysia ini secara tidak langsung dapat mengenalpasti kategori perogol, dan memperbetulkan persepsi masyarakat dan negara terhadap mangsa rogol, keterlibatan perogol kanak-kanak, dan persoalan hukuman ke atas pesalah rogol.

Selain jenayah rogol, dewasa ini perbuatan sumbang mahram dan seks luar nikah juga sudah menjadi penyakit

di dalam masyarakat hari ini. Kesan buruk daripada masalah ini ialah runtuhnya institusi perkahwinan dan keluarga apatah lagi dengan kelahiran anak-anak di luar nikah. Kajian oleh Zulfakar Ramlee (2004) dari UIAM berjudul 'Incest: Its Legal Implication from Islamic Perspective' mengkaji tentang seks di luar nikah atau zina, kategori hukuman yang dikenakan kepada si pelaku dalam konteks hukum Islam, dan isu-isu yang berkaitan dengan pengadilan ke atas jenayah tersebut termasuk kedudukan perundangan terhadap anak 'luar nikah'. Maheeran Zakaria (2004) dari UiTM yang menjalankan kajian berjudul 'Kajian Mengenai Ciri-ciri Pelaku dan Mangsa Jenayah Sumbang Mahram di Malaysia' telah meneliti trend jenayah sumbang mahram di Malaysia dan kekerapan berlakunya jenayah tersebut berdasarkan lokasi atau negeri. Hasil kajian beliau menunjukkan kebanyakan pelaku dan mangsa berada dalam golongan kelas bawahan dan orang Melayu. Si pelaku pula ialah bapa kandung, bapa saudara atau bapa tiri dan remaja yang berumur 18 tahun ke atas. Manakala mangsa adalah mereka yang berusia 16 tahun ke bawah.

Satu kajian oleh Jas Laile Suzana Jaafar (2004) dari Universiti Malaya (UM) berjudul 'The Relationship of Religiosity and Youth Culture to Premarital Sex Among Malaysian and Indonesian Adolescents' telah meneliti aktiviti seksual golongan dewasa dan kesan budaya remaja serta sebab-musabab penglibatan mereka dalam aktiviti seks sebelum perkahwinan. Hasil kajian yang dijalankan ke atas 389 responden menunjukkan pengetahuan agama yang rendah merupakan sebab utama penglibatan remaja dalam seks sebelum perkahwinan. Selain itu, budaya remaja mempengaruhi keputusan remaja untuk terlibat dalam aktiviti seks. Walaupun wujudnya dominasi nilai keagamaan dan tradisional di Malaysia dan Indonesia, tetapi masih ramai remaja yang terlibat dalam seks sebelum perkahwinan. Satu lagi kajian Jas Laile Suzana Jaafar (2005) yang juga menumpu kepada masalah seks sebelum perkahwinan berjudul 'The Relationship of Reasoning to Premarital Sex Among Malaysian Adolescents'. Kajian tersebut telah dilakukan ke atas 83 orang responden dan melihat hubungan antara *moral reasoning* ke atas aktiviti seks sebelum berkahwin.

Kajian tentang kecelaruan gender dalam kalangan pelajar universiti telah dijalankan oleh Sidek Abdullah et.al (2005) dari UiTM berjudul 'Faktor-Faktor yang Mempengaruhi Kecelaruan Gender di Kalangan Pelajar Lelaki Lelut di UiTM Johor'. Beliau mengkaji beberapa faktor yang menyebabkan sesetengah pelajar lelaki berperilaku dan bersifat seperti perempuan. Kajian tersebut cuba meneliti faktor diri sendiri, keluarga, rakan sebaya, sosialiasi dan persekitaran secara terperinci. Satu kajian terbaru berkaitan dengan kecelaruan gender ini ialah kajian oleh Michelle Lee Guy (2008: 96-115) yang mengkaji 'Fenomema Mak Nyah di Malaysia'. Kajian beliau menumpu kepada fenomena transgenderisme dan kemaknyahan secara khusus. Soalan yang dikupas oleh pengkaji tentang fenomena sosial ini ialah adakah sifat

dan tingkah laku 'mak nyah' itu menjadikan seseorang itu kurang berperikemanusiaan? Wajarkah golongan 'mak nyah' ini diasingkan? dan adakah mereka tidak berhak untuk menikmati kemajuan ekonomi dan sosial seperti warga lain? Menurut Michelle, kurangnya pengetahuan dan kefahaman masyarakat tentang fenomena transgenderisme dan kemaknyahan telah menyebabkan berlakunya penolakan, salah faham dan peminggiran terhadap golongan ini dalam masyarakat moden. Kelakuan dan kesamaran seksualiti yang dianggap sebagai tidak selari dengan jangkakan sosial telah mengakibatkan golongan transgenderis dicap sebagai devian. Menurut Michelle lagi, identiti gender dan seksualiti seseorang tidak seharusnya ditentukan oleh jantinya semasa ia lahir, dan apa yang dilabel oleh masyarakat sebagai 'celaru' atau devian itu perlu diubah. Anggota masyarakat perlu memahami hakikat sebenar tentang identiti, emosi, personaliti dan keadaan kehidupan golongan mak nyah. Masyarakat juga diharap agar menghapuskan segala prasangka dan diskriminasi terhadap golongan ini kerana bagi beliau golongan ini berhak menikmati kebebasan dan hak yang sepatutnya seperti manusia lain.

Masalah pelacuran memang sudah lama wujud di Malaysia. Sehingga kini, perbincangan mengenai pelbagai persoalan fenomena pelacuran dari sifat-sifat pelacuran, sebab-musabab aktiviti pelacuran terus wujud sehingga ke hari ini, kesan daripada aktiviti pelacuran dari aspek ekonomi, politik dan sosial hinggalah kepada saranan kepada dasar perundangan dan kehakiman menjadi tumpuan perbincangan ramai pengkaji dalam bidang berkaitan. Kajian PhD oleh Ahmad Hassan (2004) dari UM berjudul 'Wanita Kelantan dan Pelacuran: Satu Kes Kajian di Kota Bharu, 1950an-1970an' meneliti dinamika kegiatan pelacuran akibat perubahan gaya hidup yang pesat di Kota Bharu, Kelantan di antara tahun 1950an hingga 1970an. Kajian tersebut turut mengkaji pelbagai faktor yang mempengaruhi perkembangan kegiatan pelacuran dalam tempoh tersebut. Hasil kajian mendapati peningkatan penceraian, kemiskinan dan masalah mendapatkan pekerjaan merupakan faktor-faktor yang mempengaruhi perkembangan kegiatan pelacuran. Kawasan pelacuran selalunya dipengaruhi oleh faktor sejarah dan sifat *entertainment value*. Dalam kajian ini, kawasan pelacuran di Kota Bharu dikenalpasti melalui tumpuan lokasinya, jenis kelas pelacur dan peranan orang tengah sebagai ejen dan penghubung antara pelacur dan pelanggan.

Arus globalisasi yang meningkat mulai 1980an secara tidak langsung telah membawa pengaruh yang besar ke atas kemampuan mencapai maklumat tanpa sempadan dan sekatan melalui teknologi maklumat khususnya internet. Di sebalik mudah dan pantas untuk mendapatkan pelbagai sumber maklumat daripada internet, negara juga terpaksa berhadapan dengan cabaran atau isu moral golongan muda dan remaja yang menggunakan internet untuk tujuan hiburan. Terdapat kajian tentang penglibatan remaja dalam aktiviti kurang sihat yang berpunca daripada kemajuan

teknologi maklumat telah dijalankan. Capaian laman web pornografi yang boleh diakses dengan mudah, pembukaan banyak kafe siber dan adanya kemudahan komputer di rumah dikatakan pendorong utama kepada masalah pornografi internet. Kajian PhD oleh Manique Apsara Ephranella (2006) dari UM berjudul 'Child Pornography on the Internet' mengkaji tentang capaian pornografi internet oleh kanak-kanak. Kajian tersebut bertujuan merangka satu kertas cadangan yang komprehensif bagi pembentukan undang-undang tentang pornografi kanak-kanak.

Gejala dadah yang melanda masyarakat Malaysia, sama ada dari segi ciri setempat atau sejagat, tidaklah banyak perbezaannya berbanding dengan masyarakat dunia luar yang juga terjebak dengan penyalahgunaan dadah. Banyak ciri persamaan yang ketara dan dianggap sebagai fenomena universal. Salah satu kajian PhD tentang masalah penagihan dadah telah dijalankan oleh Usman Ahmad Karofi (2005) dari UUM berjudul 'Perhubungan di Antara Penyalahgunaan Dadah dan Tingkahlaku Jenayah: Satu Kajian Kes di Dua Pusat Pemulihan Dadah Kerajaan di Pulau Pinang, Malaysia'. Beliau mengkaji hubungkait antara penggunaan dadah dengan salah laku jenayah dengan 300 responden yang terdiri daripada pengguna dadah di pusat pemulihan Pulau Pinang. Dapatan kajian tersebut menunjukkan bahawa 1) heroin dan *cannabis* (ganja) adalah jenis dadah utama yang disalahguna oleh responden; 2) penyalahgunaan dadah berkait rapat dengan jenayah harta benda; 3) kebanyakan responden dalam kajian bersetuju bahawa mereka melibatkan diri dalam jenayah untuk menampung tabiat penggunaan dadah mereka; 4) mereka juga mengakui penglibatan mereka dalam jenayah harta benda; 5) wujudnya hubungan yang signifikan di antara salahlaku jenayah dan perbandaran, tekanan rakan sebaya, persekitaran dan pendidikan awal remaja; dan 6) desakan duit dan kemiskinan menjadi punca penglibatan dalam aktiviti jenayah.

Kajian yang agak baru tentang penagihan dadah telah dijalankan oleh sejumlah pensyarah dari UPM, iaitu Fauziah Ibrahim et.al (2008) bertajuk 'Sokongan Keluarga dan Kecenderungan Penagihan Relaps Dalam Kalangan Penagih Dadah di Malaysia'. Kajian dijalankan ke atas 400 orang responden dari lapan buah pusat serenti yang merangkumi Zon Selatan, Zon Timur, Zon Tengah dan Zon Utara bagi mengukur tahap sokongan keluarga terhadap penagih relaps dan menentukan perkaitan antara sokongan keluarga dengan kecenderungan penagihan relaps. Hasil kajian mendapati 96 peratus penagih dadah berulang menyatakan bahawa mereka menerima sokongan yang sederhana daripada keluarga dan hanya empat peratus sahaja yang menerima sokongan yang rendah daripada keluarga. Namun, sokongan berbentuk emosi dan semangat yang diberikan oleh keluarga dilihat kurang berkesan dalam usaha menghalang penagih relaps untuk tidak kembali menagih. Penagih juga masih gagal untuk membebaskan diri daripada terus dibelenggu dengan najis

dadah. Ketiadaan interaksi yang bersifat terbuka di antara bekas penagih dan keluarga dikatakan penyebab mengapa penagih masih cenderung kepada penagihan relaps.

Selain daripada jenis-jenis jenayah dan masalah sosial yang disebut di atas, kajian tentang skim cepat kaya juga merupakan antara tumpuan pengkaji untuk menerangkan perubahan dalam masyarakat yang turut menyumbang kepada kemunculan pelbagai bentuk masalah sosial. Kajian oleh Muhammad Muda et.al (2002) dari Universiti Sains Islam Malaysia (USIM) bertajuk 'Kajian Kegiatan Sekim Cepat Kaya di Semenanjung Malaysia' mengkaji bagaimana skim cepat kaya beroperasi, faktor-faktor yang mendorong orang menyertai skim tersebut, dan apakah kedudukan skim ini dari segi hukum syarak. Selain itu, kajian tersebut juga mengkaji kesan ekonomi dan psikologi terhadap orang yang menyertainya. Hasil kajian beliau mendapati walaupun masyarakat umum sudah mengetahui adanya unsur-unsur penipuan dan keaburan tentang skim ini malahan haram dari segi syarak, namun ramai yang masih terus melibatkan diri dengan kegiatan ini. Mangsa-mangsa skim cepat kaya didapati bukan sahaja kehilangan wang dan harta benda tetapi juga mengalami tekanan mental. Kebanyakan mangsa penipuan skim ini ialah mereka yang berpendapatan rendah dan kaum Bumiputera. Faktor ingin cepat kaya dengan cara yang mudah, kebijaksanaan atau kelicikan penganjur menarik peserta, dan kurangnya pengetahuan tentang pelaburan merupakan faktor-faktor yang mendorong ramai orang menyertai skim cepat kaya.

Terdapat beberapa kajian yang terkini tentang gejala sosial di Malaysia yang dijalankan oleh penyelidik-penyelidik dari UKM dan hasil penyelidikan telah pun diterjemahkan dalam bentuk buku yang bertajuk *Transformasi Masyarakat: Cabaran Keluarga, Gender dan Sosiobudaya*. Kajian oleh Rahimah Abdul Aziz (2008: 45-71) bertajuk 'Keganasan Keluarga: Gejala Penganiayaan dan Pengabaian Kanak-kanak di Malaysia' mendapati bahawa keganasan keluarga sama ada terhadap kanak-kanak, pasangan, orang tua atau yang tidak berupaya, diakui sebagai satu masalah sosial yang perlu ditangani oleh negara dan masyarakat agar kejadian ini dapat dikawal. Ini kerana statistik yang ada menunjukkan peningkatan insiden keganasan keluarga yang meliputi keganasan emosi, fizikal, psikologi dan seksual. Jumlah kes yang dilaporkan ke Jabatan Kebajikan dan Masyarakat Malaysia telah meningkat dari 85 kes pada tahun 1974 kepada 1,161 pada 1998. Keluarga yang sering dianggap sebagai tempat paling ideal mendapatkan kebahagiaan, keselamatan, sokongan dan perlindungan menjadi tempat paling ganas apabila ada anggota keluarga yang *hostile* lagi berbahaya. Kanak-kanak yang dibesarkan dalam persekitaran yang penuh dengan keganasan berkemungkinan akan menggunakan keganasan dan kekerasan terhadap anak-anak dan pasangan mereka, dan kemudiannya akan mendapati diri mereka pula terdedah kepada keganasan yang dikenakan oleh anak-anak mereka.

Selain kajian yang dijalankan oleh Rahimah Abdul Aziz, satu lagi kajian tentang mangsa penderaan fizikal ke atas kanak-kanak yang memberi fokus kepada aspek tahap perkembangan personaliti dan resiliensi mangsa dijalankan oleh Mariani Mansor dan Asnarulkhadi Abu Samah (2008) bertajuk 'Analisis Personaliti dan Resiliensi Kanak-Kanak Mangsa Penderaan Fizikal'. Kajian yang dijalankan ke atas 106 kanak-kanak berumur antara tujuh hingga 16 tahun dari lima buah pusat perlindungan kanak-kanak di Selangor dan Kuala Lumpur mendapati tahap personaliti kanak-kanak mangsa penderaan fizikal adalah rendah dari segi penyesuaian personaliti dan mangsa penderaan kurang atau tiada keinginan atau keupayaan untuk memajukan diri. Tahap personaliti yang rendah menyebabkan tahap resiliensi mangsa juga rendah. Pengkaji mengharapkan usaha pemulihan dilakukan melalui kerjasama pelbagai pihak bagi membantu kanak-kanak mangsa penderaan fizikal membina kehidupan dan masa depan mereka.

Kajian oleh Zaleha Kamarudin et.al (2008) bertajuk 'Social Problems and Its Relationship with Family Institution in Felda Settlements: The Local Perspectives' pula mengenalpasti jenis-jenis masalah sosial yang berlaku di Felda dan faktor-faktor penyumbang kepada berlakunya masalah sosial menurut perspektif masyarakat Felda sendiri. Antara penemuan kajian ialah nilai keluarga yang materialistik dan tidak mengambil berat tentang tingkah laku dan kesalahan yang dilakukan oleh anak-anak didapati sebagai punca kepada kemerosotan moral anak-anak Felda. Penyalahgunaan dadah telah mendorong berlakunya masalah-masalah sosial yang lain seperti mencuri, merogol, dan pecah rumah. Kajian ini mencadangkan beberapa langkah untuk mengatasi masalah yang berlaku di Felda iaitu semua pihak termasuk pemimpin, sekolah dan pihak bertanggungjawab khususnya jabatan agama dan pengurusan Felda saling bekerjasama dalam memahami dan menyelesaikan masalah yang berlaku, di samping penguatkuasaan undang-undang yang lebih ketat oleh pasukan polis. Keluarga dan sekolah juga diharap memainkan peranan proaktif dari segi memberi kesedaran dan pendidikan kepada anak-anak muda dalam usaha membanteras pelbagai masalah sosial yang berlaku di Felda.

Satu kajian tentang gender dan seksualiti Melayu oleh Shamsul A.B dan Mohamad Fauzi S. (2008: 75-95) bertajuk 'Seksualiti Melayu: Suatu Tinjauan Awal' membincangkan dan mengupas pengertian seksualiti dan gender dari sudut epistemologi dan bagaimana isu seksualiti sering berkaitan dengan isu moral, imej maskulin dan politik. Beberapa fenomena sosial seperti runtuhnya stratifikasi gender yang diasaskan kepada dominasi lelaki, perubahan terhadap stereotaip maskuliniti/feminiti dan persamaan peranan seks yang telah ditentukan dan yang diharapkan, meningkatnya ketidakstabilan dalam hubungan perkahwinan, dan sikap yang lebih terbuka terhadap emosi dan tubuh, lemahnya kawalan ibu bapa, sekolah dan kelompok rakan sebaya, kemajuan teknik

pengecambahan kehamilan, bebasnya perasaan terhadap kehamilan yang tidak diinginkan, dan tersedianya serta betapa mudahnya untuk mencapai bahan pornografi di internet telah mempengaruhi pola perilaku dan sikap seksual individu dalam masyarakat. Pengkaji telah menggunakan bahan empirikal iaitu pengalaman di Malaysia dalam membincangkan soal gender dan seksualiti dalam masyarakat Malaysia. Soal seksualiti dan gender adalah berkait rapat dengan 'kekuasaan' iaitu bergantung kepada siapa yang berhak dan berkuasa untuk mentafsirkan apakah bentuk seks yang 'benar' atau 'salah'. Percaturan politik dan kuasa lebih berpengaruh sehingga berlakunya kontradiksi tafsiran nilai berkenaan. Selain itu, dalam suasana kehidupan sosial popular Melayu, soal seksualiti terfokus secara langsung kepada isu perlakuan seks. Soal kejantanan telah mendominasi wacana seksualiti Melayu, khususnya kemampuan seks seseorang individu lelaki sebelum, semasa dan selepas perkahwinan. Malah, kepuasan seksual dikatakan telah menjadi faktor utama dalam menentukan kestabilan dan kejayaan sesebuah perkahwinan. Menurut Shamsul dan Mohamad Fauzi, pergelutan tentang definisi dan aturan seks akan terus berlangsung kesan daripada perubahan sosial yang didorong oleh perindustrian, konsumerisme dan perkembangan teknologi.

Terdapat juga kajian yang dilakukan oleh Sarvinder Kaur Sandhu (2008) bertajuk 'Sexual Harrassment in Malaysia' yang membincangkan tentang gangguan seksual khususnya di tempat kerja. Kajian yang dijalankan mendapati 22 orang daripada 30 orang responden yang dikaji mengaku mereka ada pengalaman terhadap gangguan seksual dan hanya menceritakan pengalaman tersebut kepada rakan-rakan terdekat tanpa melaporkan kepada pihak berkuasa. Kesemua responden didapati mengetahui bahawa wujudnya polisi gangguan seksual di tempat kerja mereka tetapi hanya enam orang responden sahaja yang mengatakan majikan mereka mengambil berat dan memberi maklumat tentang polisi tersebut kepada pekerja. Kebanyakan responden hanya mengetahui kewujudan polisi tersebut selepas membaca buku peraturan syarikat yang diperolehi semasa mula berkerja sahaja. Walaupun syarikat mempunyai polisi terhadap masalah ini, namun disebabkan tiada laporan yang dibuat berhubung kes gangguan seksual maka adalah sukar untuk menilai keberkesanan polisi tersebut.

Satu lagi kajian yang dianggap penting berjudul 'Kumpulan Mat Motor dan Perlumbaan Motosikal Haram' oleh Rokiah Hj Ismail (2008: 119-139) membincangkan tingkah laku individu yang terlibat dalam perlumbaan motosikal haram yang pengkaji gelar sebagai 'mat motor' dan kepentingan perlumbaan motor bagi individu-individu yang terlibat. Daripada kajian yang dijalankan ke atas lelaki Melayu di Kuala Lumpur didapati organisasi 'mat motor' adalah bersifat informal dan mengandungi ciri sebuah organisasi asas yang dibentuk dalam kalangan remaja iaitu dilakukan secara berkumpulan dan telah dirancang secara

teratur. Menurut Rokiah, subbudaya 'mat motor' bercirikan sepunya dan tingkah laku mereka adalah dipengaruhi oleh transformasi sosial yang berlaku dalam masyarakat serta dianggap sebagai satu bentuk penyelesaian kolektif kepada pelbagai cabaran yang dihadapi dalam arus pembangunan. Pembangunan yang berlaku dikatakan telah mempengaruhi struktur, norma, nilai dan peraturan dalam masyarakat sehingga membawa krisis nilai dan krisis sosial yang sangat kompleks. Dalam situasi yang menuntut remaja berperanan aktif dan berprestasi baik dalam masyarakat yang perlu maju dan membangun, ada segelintir mereka yang gagal memenuhi tuntutan sosial sehinggakan mereka memilih cara yang tidak sah untuk mengharungi pengalaman, cabaran dan masalah dalam hidup.

Selain daripada kajian-kajian yang telah dijalankan mengenai pelbagai jenis jenayah dan masalah sosial oleh akademik, terdapat satu makalah yang menarik tentang fenomena jenayah dan masalah sosial di Malaysia yang ditulis oleh pihak berkuasa iaitu Timbalan Ketua Jabatan Siasatan Jenayah. Makalah ini bertajuk 'Addressing Crimes and Social Problems Towards a Safe Society' oleh Dato' Syed Ismail Dato' Syed Azizan (2007:195-205) dan telah dibentangkan dalam Seminar Kebangsaan 'Social Science and Malaysian National Development'. Tumpuan utama kertas kerja tersebut adalah kaedah untuk mewujudkan keadaan yang selamat dalam masyarakat yang mengalami peningkatan kualiti hidup dan pembangunan yang pesat melalui kawalan dan pembanteras jenayah. Angka-angka jenayah di Malaysia menunjukkan peningkatan yang ketara. Menurut beliau, bagi tahun 2005, terdapat 151,444 kes jenayah dilaporkan, tetapi bagi sembilan bulan pertama tahun 2006 sahaja, bilangan kes melompat ke 170,481, iaitu satu peningkatan sebanyak 12.6 peratus. Daripada jumlah ini, bilangan jenayah kekerasan meningkat paling tinggi iaitu 18.0 peratus. (contoh: kes bunuh meningkat dari 375 pada 2005 kepada 473 dalam sembilan bulan pertama 2006). Semua ini mengundang perdebatan oleh pelbagai pihak khususnya masyarakat yang menuntut kehidupan yang selamat. Menurut Syed Ismail, masyarakat bukan sahaja menuntut mewujudkan negara selamat, tetapi juga kejiranan dan masyarakat yang selamat daripada jenayah dan pelbagai bentuk masalah sosial melalui peranan dan tanggungjawab yang dimainkan oleh pihak berkuasa, khususnya polis dalam membanteras jenayah, penyiasatan ke atas jenayah, dan mengambil tindakan ke atas pesalah. Namun, pihak polis juga mengharapkan kerjasama aktif daripada masyarakat untuk bersama-sama membanteras jenayah kerana faktor-faktor lokal dalam masyarakat Malaysia perlu diambil kira dalam soal memahami dan membanteras jenayah. Justeru, Syed Ismail mengharapkan lebih banyak kajian dijalankan dengan memfokus kepada bagaimana cara untuk mencegah jenayah khususnya melalui pembangunan sosial (crime prevention through social development - CPSD) sebagai satu formula terbaik. CPSD termasuk langkah-langkah

proaktif melalui penganjuran program-program pencegahan jenayah untuk keluarga dan masyarakat, perlindungan kepada individu dan lain-lain strategi.

KESIMPULAN

Secara keseluruhannya, daripada kira-kira 150 kajian yang dijalankan tentang gejala sosial sejak tahun 2000 didapati satu sahaja penyelidikan rundingan yang dilakukan. Jumlah terbanyak kajian yang dijalankan ialah kajian asas atau gunaan serta penyelidikan untuk tesis Sarjana dan PhD sahaja. Kajian-kajian tersebut pula lebih membincangkan tentang statistik dan jenis-jenis jenayah, dan tumpuan pula hanya kepada jenayah atau gejala sosial seperti sumbang mahram, salah laku pelajar sekolah, 'mat rempit', pornografi internet dan sebagainya. Memang diakui masalah-masalah jenayah dan delinkuensi seperti ini memang penting dikaji dan ditangani, tetapi perhatian patut juga diberikan kepada jenayah berat seperti pembunuhan, rompak bersenjata dan jenayah bersindiket yang memberi impak besar kepada keselamatan dan kesejahteraan masyarakat serta pembangunan ekonomi negara. Tumpuan kajian pula seharusnya bukan hanya sekadar memaparkan data statistik sahaja tetapi kesan balas daripada jenayah itu kepada keselamatan masyarakat awam sangat penting untuk diselidiki seterusnya dapat memberi saranan dan cadangan dasar untuk menangani masalah-masalah yang timbul.

Hubungan antara kajian asas dan gunaan yang dilakukan oleh ahli akademik dan kajian tesis khususnya kajian PhD dengan bakal pengguna iaitu pelbagai agensi Kerajaan nampaknya tidak terjalin, ataupun, kalau terjalin hubungan itu samar-samar dan tidak berstruktur. Penemuan banyak kajian asas dan gunaan termasuk kajian tesis baik sarjana mahupun PhD memang bermanfaat khususnya sumbangannya kepada korpus ilmu serta penggubalan dan penambahbaikan dasar negara. Namun, kajian-kajian itu sering tinggal kajian di universiti sahaja. Satu mekanisme yang sesuai perlu diwujudkan bagi membolehkan hubungan ini menjadi lebih berstruktur dan mantap, agar penemuan pelbagai penyelidikan ini dapat disalurkan kepada pihak kerajaan untuk pertimbangan mereka.

Satu perkara yang perlu diberi perhatian ialah perlunya penyelidikan yang lebih banyak mengenai jenayah dengan tumpuan kepada pendekatan pencegahan jenayah melalui pembangunan sosial (CPSD). Pendekatan ini ialah sesuatu yang baru dan didapati berkesan di negara-negara maju seperti England, Amerika Syarikat, Kanada, New Zealand dan Sweden. Setakat mana pendekatan ini boleh membawa perubahan di Malaysia untuk mengawal jenayah adalah sesuatu yang perlu dibuktikan melalui penyelidikan yang konkrit dan teratur.

PENGHARGAAN

Makalah ini berasaskan salah satu bab dalam Laporan Akhir Kajian Inventori Penyelidikan Pembangunan Sosial di Malaysia, 2001-2005 (Abdul Rahman Embong et. al. 2009) serta telah dikembangkan dan dikemaskini oleh penulis dengan mengemukakan kajian-kajian terbaru tentang gejala sosial di Malaysia di samping memperluaskan ufuk wacana dari segi teori tentang gejala sosial serta hubungannya dengan perindustrian. Saya ingin merakamkan ucapan ribuan terima kasih kepada ketua penyelidik bagi kajian ini, iaitu Profesor Emeritus Dato' Dr. Abdul Rahman Embong daripada Institut Kajian Malaysia dan Antarabangsa (IKMAS), UKM kerana memberi izin kepada saya menggunakan bab yang saya tulis dalam laporan itu untuk diubahsuai, diperluaskan dan diterbitkan sebagai artikel jurnal. Terima kasih yang tidak terhingga juga diucapkan kepada beliau kerana telah banyak memberi tunjuk ajar, nasihat dan bantuan sepanjang saya menyiapkan artikel ini. Walau apapun, sebarang kelemahan dalam makalah ini adalah tanggungjawab saya sendiri.

RUJUKAN

- Abdul Rahman Embong & Nor Hayati Sa'at. 2003. *Kajian Inventori Penyelidikan Sains Sosial di Malaysia 1980-2000. Laporan Teknikal*. Kuala Lumpur: Persatuan Sains Sosial Malaysia & Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat.
- _____. 1999. Identiti dan Pembentukan Identiti. *Akademika* 55.
- _____, ed. 2000. *Negara Pasaran dan Pemodenan Malaysia*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- _____. 2002. *State-led Modernization and the New Middle Class in Malaysia*. New York: Palgrave Macmillan.
- _____. 2006. *Negara Bangsa: Proses dan Perbahasan. (Edisi Kedua)*. Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia. Bangi.
- _____, ed. 2007. *Social Science & Malaysian National Development*. Kuala Lumpur: Persatuan Sains Sosial Malaysia.
- _____. et.al. 2009. *Kajian Inventori Penyelidikan Pembangunan Sosial di Malaysia, 2001-2005. Laporan Akhir*. Kuala Lumpur: Persatuan Sains Sosial Malaysia & Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat.
- Abdullah Seif Abdullah et.al. 2006. *The Major Disciplinary Problems Among Secondary School Students. Laporan Teknikal*. Kuala Lumpur: Universiti Islam Antarabangsa Malaysia.
- Ahmad Hassan. 2004. *Wanita Kelantan dan Pelacuran: Satu Kes Kajian di Kota Bharu, 1950an-1970an*. Disertasi PhD. Universiti Malaya.
- Che Bakar Che Mat et.al. 2004. *Fenomena Hidu Gam Di Kalangan Remaja Sekolah: Kajian Kes Di Kawasan Pesisiran Pantai Sarawak*. Laporan Terknikal. Shah Alam: Universiti Teknologi MARA Malaysia
- Chesney-Lind, M. & Shelden, G. R. 1992. *Girls, Delinquency, and Juvenile Justice*. Pacific Grove, California: Brooks/Cole Publishing Company.

- Fauziah Ibrahim. 2008. Sokongan Keluarga dan Kecenderungan Penagihan Relaps dalam Kalangan Penagih Dadah di Malaysia. *Malaysian Journal of Social Policy and Society* 5: 181-194.
- Hasan Baharom et.al. 2003. *Kajian Jenayah Juvana di Pantai Timur. Laporan Teknikal*. Shah Alam: Universiti Teknologi MARA Malaysia.
- Jas Laile Suzana Jaafar. 2004. *The Relationship Religiosity and Youth Culture to Premarital Sex Among Malaysian and Indonesian Adolescents. Laporan Teknikal*. Kuala Lumpur: Universiti Malaya.
- Jas Laile Suzana Jaafar. 2005. *The Relationship of Among Reasoning to Premarital Sex Among Malaysian Adolescents. Laporan Teknikal*. Kuala Lumpur: Universiti Malaya.
- Mahadi Osman, Syed Nurul Akla Syed Abdullah et al. 1995. *Masyarakat Melayu dan Gejala Sosial: Proses Penyelesaian Ke Arah Pembinaan Masyarakat Melayu Cemerlang Abad Ke-21*. Kuala Lumpur: Institut Perkembangan Minda.
- Maheran Zakaria et.al. 2004. *Kajian Mengenai Ciri-ciri Pelaku dan Mangsa Jenayah Sumbang Mahram di Malaysia. Laporan Teknikal*. Shah Alam: Universiti Teknologi MARA Malaysia.
- Manique Apsara Ephranella. 2006. Child Pornography on the Internet. PhD. Diss., Universiti Malaya.
- Mariani Mansor & Asnarulkhadi Abu Samah. 2008. Analisis Personaliti dan Resiliensi Kanak-Kanak Penderaan Fizikal. *Malaysian Journal of Social Policy and Society* 5: 168-180.
- Md Shuaib Che Din et.al. tanpa tarikh. *Hubungan antara Pengalaman Dibuli, Hubungan Sosial dan Obesiti dengan Depresi di Kalangan Kanak-Kanak, Remaja dan Dewasa: Satu Kajian Awal di Kota Kinabalu, Sabah. Laporan Teknikal*. Kota Kinabalu: Universiti Malaysia Sabah.
- Merton, R.K. 1957. *Social Theory & Social Structure*. New York: The Free Press.
- Michelle Lee Guy. 2008. Fenomena Mak Nyah di Malaysia. Dalam *Transformasi Masyarakat: Cabaran Keluarga, Gender dan Sosiobudaya*, disunting oleh Rahimah Abdul Aziz. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Mohammad Ismail Mohamad Yunus. 2006. *The Concept, Application and Development in Law Relating to Consent and Accountability in Sexual Crimes: A Comparative Legal Appraisal. Laporan Teknikal*. Kuala Lumpur: Universiti Islam Antarabangsa Malaysia.
- Muhammad Muda et.al. 2002. *Kajian Kegiatan Sekim Cepat Kaya di Semenanjung Malaysia. Laporan Teknikal*. Kuala Lumpur: Universiti Sains Islam Malaysia.
- Noran Fauziah Yaakub et.al. 2004. *Bullying Among National and National Type (Tamil & Chinese) Primary School Children with Reference Perak. Laporan Teknikal*. Tanjung Malim: Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Phua Kai Lit, eds. 2007. *Malaysia: Public Policy Marginalized Groups*. Kuala Lumpur: Persatuan Sains Sosial Malaysia.
- Rahimah Abdul Aziz. 2008. *Keganasan Keluarga: Gejala Penganiayaan dan Pengabaian Kanak-kanak di Malaysia*. Dalam *Transformasi Masyarakat: Cabaran Keluarga, Gender dan Sosiobudaya*, disunting oleh Rahimah Abdul Aziz. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Ritzer, G. & Goodman, D. J. 2003. *Sociological Theory*. 6th Edition. New York: McGraw-Hill.
- Rokiah Ismail. 2000a. Delinkuensi di Kalangan Penghuni Institusi Pemulihan. Dalam *Negara Pasaran dan Pemodenan Malaysia*, disunting oleh Abdul Rahman Embong. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Rokiah Ismail. 2000b. Salah Laku di Kalangan Pelajar Sekolah Menengah: Pengalaman Bersama Keluarga, Rakan Sebaya dan Sekolah. Dalam *Negara Pasaran dan Pemodenan Malaysia*, disunting oleh Abdul Rahman Embong. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Rokiah Ismail. 2008. Kumpulan Mat Motor dan Perlumbaan Motosikal Haram: Suatu Tinjauan Sosiologikal. Dalam *Transformasi Masyarakat: Cabaran Keluarga, Gender dan Sosiobudaya*, disunting oleh Rahimah Abdul Aziz. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Sarvinder Kaur Sandhu. 2008. Sexual Harassment in Malaysia. *Malaysian Journal of Social Policy and Society* 5:157-167.
- Seidman, S. 1994. *Contested Knowledge: Social Theory in the Postmodern Era*. Oxford UK & Cambridge USA: Blackwell.
- Shamsul A.B. & Mohamad Fauzi S. 2008. Seksualiti Melayu: Suatu Tinjauan Awal. Dalam *Transformasi Masyarakat: Cabaran Keluarga, Gender dan Sosiobudaya*, disunting oleh Rahimah Abdul Aziz. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Sidek Abdullah et.al. 2005. *Faktor-Faktor yang Mempengaruhi Kecelaruhan Gender di Kalangan Pelajar Lelaki Lembut di UiTM Johor. Laporan Teknikal*. Shah Alam: Universiti Teknologi MARA.
- Sohaimi Daud. 2004. Proses dan Prosedur Sistem Pengadilan Jenayah di Malaysia Terhadap Jenayah Rogol. Tesis PhD. Universiti Malaya.
- Syed Ismail Syed Azizan. 2007. Addressing Crimes and Social Problems Towards a Safe Society. Dalam *Social Science & Malaysian National Development*, disunting oleh Abdul Rahman Embong. Kuala Lumpur: Persatuan Sains Sosial Malaysia.
- Teh Yik Koon. 2000. Preventing the Crimes of Rape Against Children. *Akademika* 57: 87-106.
- Tham Seong Chee. 1981. *Social Science Research in Malaysia*. Singapore: Graham Brash (Pte) Ltd.
- Usman Ahmad Karofi. 2005. Perhubungan di Antara Penyalahgunaan Dadah dan Tingkahlaku Jenayah: Satu Kajian Kes di Dua Pusat Pemulihan Dadah Kerajaan di Pulau Pinang, Malaysia. Tesis PhD. Universiti Utara Malaysia.
- Zainab Awang Ngah. 2006. *Studies on Women in Malaysia 1994-2004: An Overview and Bibliography*. Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Zaliha Kamaruddin et.al. 2008. Social problems and Its Relationships with Family Institutions in Felda Settlements: The Local Perspective. *Malaysian Journal of Social Policy and Society* 5: 120-143.
- Zeenath Kausar. 2005. *Social Ills and Sexploitation of Women in Malaysia: Views of Women Political Leaders on Causes and Remedies. Laporan Teknikal*. Kuala Lumpur: Universiti Islam Antarabangsa Malaysia.
- Zulfakar Ramlee. 2004. *Incest: Its Legal Implication from Islamic Perspective. Laporan Teknikal*. Kuala Lumpur: Universiti Islam Antarabangsa Malaysia.

Azlina Abdullah
Jabatan Sains Sosial
Fakulti Pengajian Kontemporari Islam
Universiti Darul Iman Malaysia
Kampus KUSZA
23000 Gong Badak
Kuala Terengganu
Terengganu Darul Iman
Emel: azlinaabd@udm.edu.my